

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemelat în 1858 de M. Ponișnic
APARE SĂPTĂMÂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei, —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Biserica și unitatea poporului

În tot timpul de după războiu s'a lucrat de zor și cu pasiune la desbinarea poporului nostru. Cât timp în Ardeal poporul n'avea altă instituție conducătoare decât Biserica, unitatea era un bun real alături de alte virtuți naționale cari dădeau tărie neamului. Automobilele ce transportau în ultimii douăzeci și doi de ani pe domni la sate, gazetele cari se trimiteau acolo, au fost vehicule purtătoare de microbi din vastele focare de infecție constituite de partidele politice și în general de orașele ușuratică, rupte de tradiția și de spiritul cumințe și serios al poporului.

În tot timpul acesta singurul factor care a luptat cu forțele desbinatoare a fost Biserica. Trebuie să recunoaștem însă că în unele locuri acțiunea ei în acest sens a fost mai slabă decât înainte de războiu, datorită faptului că preotul s'a lăsat atras și el în tabăra agenților producători de desbinare.

Biserica este prin ființa ei creatoare de unitate în mijlocul poporului. Primul atribut al ei în Simbolul credinței este unitatea. Acest atribut obligă Biserica la grija de-a păstra unitatea în sânul ei, între credincioși. Unitatea însă nu e numai chestiune de mărturisire a aceleiaș credințe, ci și de susținere a solitarității și iubirii între suflete. Oamenii cari nu se iubesc, care se urăsc chiar, caută și găsesc ușor pretexte de-a se contrazice, de-a nu mai înțelege și mărturisii la fel credință.

Teologii ruși contemporani au pus în circulație un înțeles frumos al cuvântului *sobornicitate*. Ea înseamnă frățietate, comuniune, stând la mijloc între individualismul anarhic și colectivismul anulator de personalitate. Ea înseamnă unitate familiară, unitate prin dragoste. Factorul care susține această unitate în iubire, — cu neputință de realizat prin mijloace omenești, cum ne arată prea bine toate încercările politice, — este Duhul Sfânt. Unde nu e Duhul Sfânt, izvorul a toată iubirea din lume, e sau egoism și desbinare, sau masă, colectivism, totalitarism poruncit, silnic, înăbușitor de libertate creatoare.

Numai Biserica, prin prezența și acțiunea lui Dumnezeu, e în stare să realizeze minunea după care tânjesc, dar nu o pot înfăptui, — decât în forme schimonosite, — silințele omenești și care de aceea formează un punct de limită, așezat la infinită distanță, atrăgându-și continuu spre ea aceste silințe.

Să ne gândim la biserica din sat. Ea fiind așezată în mijlocul satului sau pe un loc mai înălțat, arată prin însuși acest fapt că cheamă pe toți la unificare, la părăsirea pozițiilor lătrălnice și izolate, îi cheamă într'un punct central care nu aparține nici

unei părți din sat mai mult decât alteia, sau la o ridicare deasupra vrăjbelor și preocupărilor de jos cari produc vrăjele.

Prin Sf. Liturghie de Dumineca biserica reface unitatea satului sdruncinată peste săptămână de agenții electorali, de certele pentru pământ, de rivalitățile între grupele familiare și de toate celelalte cauze mari și mici. Vrând nevrând i-adună din nou pe toți la un loc pe cei ce n'ar fi mai voit să se întâlnească, îi face pe toți să cânte împreună, contopindu-se în eul plural dar comun al slujbei («Doamne miluește-ne»), să recunoască toți că au greșit, să-și ceară toți iertare dela Dumnezeu. În locul lui din sfântul locaș fiecare credincios e transpus în meditații asupra nimiciției lucrurilor omenești, a motivelor pentru cari s'a învrăjbit cu vecinul alaltăieri și aruncându-și ochii spre locul aceluia, îl privește cu mai multă îngăduință și adesea întâlnind privirea aceluia, care și ea e acum mai moale, se produce taina minunată a împăcării.

În unele părți s'a menținut și tradiția bună ca credincioșii să-și dea la sfârșitul slujbei sărutul păcii, care între cei învrăjbiți e un adevărat sărut al împăcării, dela care nu se pot sustrage. Celor mai bătrâni le sărută cei mai tineri mâna, menținându-se prin aceasta legătura între generații, cei mai tineri fiind educați întru respect și venerație față de cei mai bătrâni. Manifestările acestea ale unității parohiei în dragoste curată, sub prezența lui Dumnezeu, trebuie menținute unde nu s'au pierdut la suflarea rece a vremurilor noi, căci e așa de greu de-a le mai reintroduce odată ce au dispărut. Numai o epocă de o extraordinar de intensă trăire religioasă le mai poate readuce. Se vede ce intensă trăire creștină inițială stă la baza vieții noastre bisericești, din ale cărei manifestații se pierd rând pe rând, cum se sting unul câte unul cărbunii dintr'o vatră nealimentată.

Dar de cine depinde ca aceste manifestații ale iubirii și unității între credincioși nu numai să nu se piardă, ci să prindă o nouă vigoare, să se învioreze unde au devenit simple forme? În general de cine depinde ca în cadrul Sf. Liturghii să se repare cu adevărat tot ce greutățile vieții și defectele societății de azi strică: unitatea între credincioși, ceace se intenționează, între altele, prin sf. slujbă?

De sigur că în primul rând și aproape exclusiv de preot. El, ca și locașul bisericii, ca și învățătura Evangheliei, ca și îndemnul sf. slujbe, trebuie să stea deasupra vrăjbelor și desbinărilor între credincioși. El trebuie să se facă amplificatorul chemărilor evanghelice și liturgice la unire și la iubire, scormonitorul jăraticului

ascuns în acele chemări. El este administratorul acelor bunuri spirituale. De el depinde valorificarea lor pentru viața sufletească a credincioșilor. El e dator să facă să palpate inimile în timpul sfintei slujbe. De el depinde ca ruga credincioșilor după iertarea dumnezească să fie mai vie, mai din adânc rostită, cântarea să urce mai în slavă, gândul la nimiciția motivelor de desbinare mai puternic, hotărârea de-a împlini voia lui Dumnezeu prin împăcarea între ei mai categorică, sărutul dela sfârșit mai sincer, mai emoționat.

O condiție minimă este, se înțelege, aceea ca preotul să nu fie și el în certuri cu credincioșii, angajatul unei tabere politice, al unei cliici familiare. El trebuie să reprezinte în ușa altarului pe Dumnezeu care cere împăcarea și unitatea între credincioși. Figura lui însăși să vorbească în acest scop prin pilda vieții proprii. Să nu fie chiar el scandalul în această direcție, să nu facă prin prezența lui să înghețe în suflete orice gând de împăcare între credincioși, sau între credincioși și el în primul rând.

Preotul poartă o haină pe care nu o mai poartă nici o categorie de oameni. Ea e o haină mai presus de împărțirile între ei, ca și sufletul lui.

Ea e la fel de apropiată și la fel de distantă de toți. Ea e haina care arată misiunea lui din partea lui Hristos, așa cum haina soldatului arată că e în slujba împăratului, iar haina cutărui partid că e în slujba aceluia partid. Preotul este al lui Hristos, care e al tuturor la fel și mai presus de toți.

Preotul trebuie să fie la fel de apropiat de toți oamenii, căutându-le prin căldura dragostei și a intimității sămburele cel bun din ei pentru a-l scoate la lumină și la putere. Dar e la fel de depărtat de toți în ceea ce au ei meschin, pătimăș, corupt.

Istoria ne învață că poporul român e foarte inclinat spre desbinări duse până la lupte fratricide. Numai Biserica i-a ocrotit ființa, apărând și promovând unitatea lui.

Biserica trebuie să pășească azi iar în funcția de salvatoare a neamului și a existenței lui. Să se dea la o parte toți ceilalți. S'o lase numai pe ea la lucru.

Dar pretenția aceasta n'o poate formula cu glas hotărât, decât dacă în același timp preoții ei se scutură toți de angajamentele contractate în slujba factorilor lumești de desbinare reluându-și misiunea de «părinți» a poporului, ai întregului popor.

Ministrul educației și al cultelor, domnul general Radu Rosetti, la Sibiu

Sâmbăta trecută a venit la Sibiu, în vizită oficială, dl general Radu Rosetti, ministrul educației naționale, cultelor și artelor, însoțit de dnii prof. Avram P. Todor, director de cabinet, și căpitan Marcel Ionion.

Înaltul oaspe, întâmpinat de autoritățile locale în frunte cu dl prefect al județului, dl colonel Darie Rădulescu, a fost găzduit la reședința I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae al Ardealului.

Duminecă înainte de amiază, după ce a primit la reședință vizita reprezentanților de culte din Sibiu, a luat parte la sfânta liturghie din catedrala mitropolitană. După terminarea serviciului religios, dl ministru a avut o consfătuire cu dnii profesori universitari la rectoratul universității, informându-se despre mersul reorganizării înaltei școli și despre trebuințele ce mai sânt de întregit; în același timp face apel către corpul profesoral pentru păstrarea ordinii și disciplinei universitare. Cuvinte de părintească dragoste a adresat dl ministru delegației studenților, care l-a salutată la acest prilej.

După masa, luată la reședința mitropolitană, s'a ținut la ora 16, în sala prefecturii județene, o conferință cu întreg corpul didactic din Sibiu al tuturor categoriilor de școală și cu reprezentanții cultelor creștine.

Primul cuvânt a fost rostit de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, care a spus în rezumat următoarele:

«Avem fericirea de-a primi în mijlocul nostru pe dl general Radu Rosetti, ministrul educației naționale, cultelor și artelor. Domnia Sa este nu numai un glorios general al scumpei noastre armate, care a înfăptuit unitatea noastră națională, ci și un distins cărturar al neamului, membru al Academiei Române.

Domnia Sa a simțit nevoia să vie la fața locului, să ia cunoștință de situația dela noi și să stea de vorbă cu toți... Dar a venit în același timp să ne împărtășească hotărârile și chibzuințele din înaltul loc ce-l ocupă în guvernul țării, să ne dea sfaturile și îndemnul cerute de împrejurări.

Îl asigurăm deplin că noi toți din acest centru de tradiție românească, vom fi la datorie.

Mai ieri, alaltăieri — continuă Vlădica Ardealului — noi am trecut fără supărări prea mari, peste tristețele întâmplări, pe cari nu le-am dorit, dovadă, înțelepciunea tuturor, de aci. Ar fi fost o durere mult sporită dacă vedea și aci, sfârșirea dintre frați. Pentru aceasta eu, ca părinte sufletească, îmi exprim întreagă satisfacția pentru liniștea ce a fost la noi.

Domnule Ministru!, — accentuiază înaltul ierarh —, noi avem aci trei categorii de creștini: unii foarte buni, alții buni, iar alții mai puțin buni, dar toți au dat dovadă de înțelepciune și conștiință națională, cu ocazia ultimelor și tristelor întâmplări interne.

Din parte-ne ne angajăm a înfăptui cu toții acea unitate indestructibilă și solidaritate națională, spre a birui vrăjmașii prin care trece neamul nostru.

Vă rog să duceți, dle ministru, înaltului guvern și Conducătorului Statului, toate asigurările noastre, în deosebi din partea Bisericii pe care o păstoresc, și că lucrăm deopotrivă ca pământul țării să fie din nou întregit în granițele lui firești, la cari n'am renunțat și nu vom renunța niciodată. (Asistența în picioare aplaudă îndelung).

Biserica, — spune mai departe înaltul Prea Sfințitul Nicolae, — este un reazim de mântuire a neamului! Poate mai greșeste câte un slujitor al ei! Dar, Vă rog, să aveți încredere în preoțimea ardeleană, în spiritul de jertfă al ei, de care a dat dovadă în trecut, căci noi n'am constituit o clasă privilegiată! Noi am stat și înainte de unirea cea mare și sfântă alături de iobagul pe care l-am păstorit. Și ne vom strădui să revărsăm și de aci înainte, același duh, dela o margine la cealaltă, mai ales că Biserica n'a cunoscut granițe politice, spre a unifica sufletul românesc, ca să nu fie zdrobit de nici-o putere.

La sfârșit înaltul ierarh mulțumește dlui ministru pentru fericitele acțiuni ce le întreprinde spre propășirea și întărirea românismului și readucerea tineretului nostru pe căile cele drepte!

Au mai cuvântat: dl prof. Drăgoiu, prorectorul universității; dl inspector general școlar Hulea, dl general Dumitrescu, rugând pe dl ministru Rosetti să tâlmăcească sentimentele ce le-a văzut în Ardeal față de Conducătorul Statului, dl general Ion Antonescu.

O largă și documentată expunere face, după acestea, dl ministru Radu Rosetti, spunând:

În primul rând țin a saluta, în persoana I. P. S. Sale Nicolae, clerul ortodox din Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu, și al celorlalte culte. Asemenea pe celelalte școli.

Am venit pentru a vedea, la fața locului, starea spiritelor.

Cuvintele I. P. S. Sale, și ale celorlalți vorbitori, nu numai că mi-au produs o deosebită mulțumire, dar mi-au și arătat că, în acest colț de țară a fost liniște.

Țara a trecut prin grozave suferințe: prin ciuntirea trupului său, la care s'a adăugat convulsunile naturii, apoi acele întâmplări rușinoase, din ianuarie, când a curs sânge românesc, căroro le-a pus capăt foarte repede, acela care la 6 Septembrie a luat puterea în

mâna lui. Nu i se poate mulțumi îndejuns, dlui general Ion Antonescu, pentru opera sa.

Ordinea a fost restabilită! Dar trebuie să ne strângem puterile la un loc, căci numai așa ajungem la îndeplinirea țelurilor. Mai trebuie să-i dăm soluții, problemei tinerimii de azi. Pentru aceasta ar fi necesar să analizăm cauzele ultimelor svârcoliri. Sunt multiple și vechi. Sunt anumiți factori cari au contribuit direct sau indirect la ultimele nenorociri.

Dar critica trecutului este zadarnică, dacă nu găsim învățămintele.

Am venit în fruntea ministerului educației naționale, cultelor și artelor, cu dorința și cu misiunea dela Conducătorul Statului, să liniștesc spiritele, să restabilesc ordinea.

Dl ministru a accentuat asupra rolului și responsabilității preotului în parohia lui, asupra dirigintelui de clasă, în liceu.

La sfârșit a dat directive de urmat, pentru desăvârșirea operei de reabilitare a tineretului nostru școlar.

La ora 18 dl ministru a vizitat Academia teologică „Andreiană” și Școala normală „Andrei Șaguna”, ear în ziua următoare a vizitat liceele și școlile primare.

Nr. 2714

„Dumineca Ortodoxiei”

Dumineca întâia din Păresimi, la 9 Martie a. c. fiind «Dumineca Ortodoxiei», se va prăznuî de toți creștinii și asociațiile religioase din parohiile Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, cu sfânta liturghie, rugăciune de mulțumire și cuvântări ocazionale, ca zi de reculegere spirituală obștească.

În zilele apăsătoare prin care străbatem, să ne reîmprospătăm biruințele sfintei noastre Biserici și consacrandu-ne viața în slujba lui Hristos să ne facem vrednici de noi biruințe, în duhul strămoșilor și sub umbrirea Proniei cerești.

Sibiu, 26 Februarie 1941.

Consiliul Arhiepiscopal

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Drapelul ne cheamă și Conducătorul. Și Regele nostru cel tânăr și blând. Ne cheamă Codreanu din Ceruri, și corul Martirilor noștri ne strigă, pe rând: Uniți-vă, Români! (bis)

Brașov, 18 Februarie 1941.

I. AL. BRAN-LEMENY

Text pentru un marș.

Infrățire!

„După sfășierile dintre noi, lozinca ceasului de față e înfrățirea tuturor pentru a înfrunța destinul vrăjmas și a recuceri prestigiul stîrbit”, spune dl general Ion Antonescu în „Directivele” Dsale, impresionant de lapidare, date recent presei.

Care român nu recunoaște, nu simte, nu este chinat chiar de nostalgia acestei înfrățiri?

E lozinca ceasului de față! Într'adevăr! Dar ea înseamnă totdeauna o mare problemă, o mare opintire și stăruință, o eroică răscolire a sufletului și conștiinței noastre. Deci să-i facem față, s'o atacăm cu bărbăție și cu inima curată, căci actualmente ea se află încă în faza nebuloasă a unui semn de întrebare.

Sfaturi și propuneri se găsesc destule; aproape fiecare „intelectual”, autodidact,

† Prot. Ioachim Munteanu

Sâmbătă în 22 c. s'a stîns din viață, în vîrstă de 95 ani, vrednicul slujitor al altarului, protopopul Ioachim Munteanu. E ultimul preot din anturajul marelui Șaguna.

Protopopul I. Munteanu s'a născut în 1847 în Tilișca. A făcut Ilceul și teologia la Sibiu. A funcționat ca învățător la Tilișca și Săliște, ca preot în Gurarului și apoi ca protopop la Agnita.

Protopopul Munteanu și-a slujit Biserica cu toată însuflețirea și cu tot devotamentul. Ca învățător a fost un exemplar rar. Inspectorii școlari rămăneau adesea frapați de mărimea și superioritatea materialului parcurs. A fost anunțat la Consistor ca „cel mai bun învățător” de asemenea s'a făcut raport la minister de a fi premiat, și eată pentru ce:

A compus un regulament special în care a decis: să se înființeze biblioteca școlară, să se procure aparate fizicale. A introdus serbarea școlară de primăvară (maial), la care mergeau prin comună cântînd în frunte cu tricolorul; a dispus să se serbeze hramul școlii. Sâmbăta seara și în presara sărbătorilor conducea elevii la vecernie, unde cei din cl. II-a rosteau rugăciunile mai scurte, iar cei din cl. III-a citeau psalmii.

A înființat o societate de lectură, abonându-se mai multe foi.

În lunga sa viață protopopul Munteanu a dovedit o sinceră râvnă pentru îndrumarea poporului, dorind să-l vadă pe drumul cel bun al propășirii morale și culturale. În urma sfaturilor și îndemnurilor sale stăruitoare s'au ridicat 3 biserici noi și mai multe edificii școlare. A cumpărat o casă pe seama tractului Agnita, a înființat în Agnita banca „Frăția”, pe care a condus-o, în calitate de director, în mod cu totul gratuit. A înființat o reuniune de înmormîntare, iar cu banii proprii (20.000 lei) a pus în 1925 început unui fond filantropic cultural în comuna Tilișca. Astăzi fondul a crescut la aproape 70.000 lei.

Dintre predicile și conferințele sale unele sunt publicate în Vatra Școlară, Telegraful Român, Foala Poporului și Tribuna. A scris monografia comunei Gurarului și a strîns o mulțime de proverbe din popor, cu cari a contribuit la alcătuirea lucrării: Colecție de proverbe de Dr. Elie Cristea. În 1933 protopopul Munteanu a publicat sub titlul: Crâmpeie din viață, o mulțime de amintiri din viața-i de preot și învățător.

Pentru toate acestea autoritatea bisericească l-a prețuit mult. A fost decorat cu: „Răsplata muncii pentru Biserică cl. I”, și cu: „Coroana României” în gradul de ofițer.

Vrednicul protopop a fost așezat cu onorurile cuvenite în cripta familiei din Sibiu. La ceremonie a luat parte și I. P. C. Sa Arhimandrit T. Scorobet, care în cuvinte alese a sintetizat viața și activitatea acestui pilduitor slujitor al altarului. — N.

Adunare plebiscitară

Prin decretul-lege dela 25 Februarie 1941, Națiunea română este chemată în Adunare obștească plebiscitară, Duminecă 2 Martie 1941, pentru a-și exprima aprobarea sau desaprobară asupra chipului cum generalul Ion Antonescu a condus țara dela 6 Septembrie 1940.

Acolo unde votul nu se va putea aduna în ziua de 2 Martie, va continua în zilele următoare. Comunicarea rezultatului fiecărei circumscripții județene plebiscitare va trebui să fie făcută până la 5 Martie 1941.

Toți cetățenii români de orice profesie cari au implinit 21 ani, sînt obligați să ia parte la vot.

Evreii sînt excluși.

Votul va fi pe față și se va exprima prin: da sau nu.

Este un prilej de manifestare a solidarității românești în fața greutăților ce ne așteaptă.

Ziaristul Ioan Bechnitz

— O figură uitată —

Într-o recentă conferință, ținută la Brașov, dl profesor Ion Mateiu a vorbit despre „un luptător de elită a Ardealului eroic”, producând o revelație neașteptată numeroșilor săi ascultători.

Luptătorul de elită nu este altul, de cît sibianul Ioan Bechnitz, care pe la anii 1870—1880 a lucrat la Telegraful Român, unde a combătut, cu talent și curaj, direcția etimologică a latinizatorilor noștri, ear mai târziu la Tribuna lui Slavici a luat asupra sa o sarcină, dintre cele mai importante, pentru a creia din acest prim cotidian ardelenesc o mîndrie a tribuniștilor și o groază în lagărul stăpînilor asupritor de pe atunci.

Conferințiarul scoate frumos la iveală rolul lui Bechnitz în ziaristica noastră din Transilvania, în deosebi la Tribuna. Astfel, Ioan Bechnitz deși n'a scris prea mult, modestul ziarist și om de cultură aleasă, dobîndită la universități germane, s'a bucurat de o reputație extraordinară ca publicist ardelen.

Conferința dlui profesor Ion Mateiu a fost, în același timp, și o reparare adusă unui muncitor de înaltă valoare, astăzi aproape uitat și necunoscut — acelora, pentru cari a trăit și a lucrat.

FOIȘOARA

Uniți-vă, Români!

Sînt vremi de răstribite, de crîncenă luptă,
E timpul să punem și patimei frâu.
Dușmanul, năpraznic, ne sapă, se'nfruptă
Și trupul ne'ncinge cu-al iadului brâu;
Uniți-vă, Români! (bis)

Hotarele sfinte ne sînt prăbușite
Si gemete surde ne vin dinspre glii,
Din lanuri și plaiuri străbune, robite.
Străbate ecoul de vechi vrăjmașii:
Uniți-vă, Români! (bis)

A noastră e vina, s'o știe tot natul,
S'o știe Românul din munți și din văi.
Afară cu hidra, stîrpiți Necuratul
Din sufletul vostru, voinici și flăcăi!
Uniți-vă, Români! (bis)

Iubirea de frate e singura armă
În viforul aprig al clipei de-acum,
Nici ura, nici tunul, nici pizma n'o sfarmă,
Ci neamul stă zid în vîrtej și în fum...
Uniți-vă, Români! (bis)

semidoct, parvenit sau chiar închipuit corifeu, are câte-o soluție nouă; și le expune în trei cuvinte, cu ifose de salvator și — de cele mai multeori — cu gesturi de ură și răsunare, cari trădează lipsa vibrațiilor etice și raționale. Aceștia de sigur că nu și-au frînt mâinile de durere și desnădejde și în colțul ochilor lor nu s'a strecurat nici o lacrimă, în care să se oglindească, țin-tirimul trist al țării și tragedia noastră românească.

Dar gândul nostru, sbuciumul nostru sufletesc, inima noastră însîngerată, trebuie să ne ducă la izvoarele de totdeauna ale tămăduirii, ale soluționării tuturor problemelor mari. E cuvîntul Mîntuitorului. O spun, în calitate de laic, din îndelungata mea experiență. O spun din toată convingerea.

Infrățire! Imperativ categoric al cli-pelor actuale. O problemă și grea și ușoară; depinde de calea pe care o apuci. Grea, grea de tot, aș putea zice nerezolvabilă, dacă o ataci cu mijloace tehnice, artificiale sau de calcul politic. Ușoară, dacă încerci și te străduiești s'o deslegi, nu ca pe un nod gordian, ci topind-o, ca pe-un sloi de gheață, la flacăra, la para iubirii. Căci nu forma, nu uneltele materiale contează și cu atît mai puțin mijloacele de constrîngere, ci modul de desarmare a voințelor, nu recalitrante, ci rigide, ma-

sculine — felul de capture a simpatiilor, a respectului și dragostei frățești, căldura și sinceritatea, desarmate, pe cari le pui cumpănă, intensitatea sentimentelor calde, spontan deslănțuite, cu cari îmbrățișezi și învâli tainic întreaga ființă a omului.

Regretatul maestru Cincinat, trubadurul florilor și-al iubirii, care a petrecut pe aceste plaiuri ale Brașovului ultimii ani ai vieții, scrie într'una din poeziile sale:

„Veni-vor mulți să-ți spună'n versuri
Că te iubesc, și cum și cît,
Vor spune-o mai frumos ca mine,
Dar nu te vor iubi atît”.

Deci nu modul, nici forma de expresiune, ci intensitatea sentimentului asigură succesul. Acest cuvînt „atît”, care cuprinde o filosofie întregă, dacă vrei, ne arată calea deslegării problemei.

Să-mi fie îngăduit a aduce o pildă din viață. O fetiță de 9 ani vine la tatăl ei și-i spune: „ăticule, cu cei 8 lei pe cari mi l-ai dat, am cumpărat fasole Soia și mi a dat o pungă mare, plină, dacă o vedea-o mama se va supăra foc și mă va certa. Eu n'am știut că-mi dă atîta pentru 8 lei.” Tatăl îi răspunde: „când ai văzut că-ți dă așa de mult, puteai să ceri numai de 4 lei, dar, în definitiv, este tot una dacă cumperi de 4 ori de 2 lei sau odată de 8 lei, numai să nu mănânci prea multe boabe într-o singură zi.” Fetița s'a arun-

Al doilea concert al Reuniunii de muzică „Gh. Dima“

Cu toată asprimea vremurilor, Reuniunea de muzică „Gh. Dima“, readusă în viață în anul trecut prin vrednicia și perseverența câtorva entuziaști, își continuă manifestările artistice-naționale. S'a scris în foaia aceasta despre primul concert organizat în Mai 1940.

În seara de 22 Februarie s'a prezentat în fața publicului românesc al Sibiului cu al doilea concert, care se situează la același înalt nivel de realizare muzicală ca și primul, dacă nu și mai sus.

Programul tot atât de bine selecționat din valoroase compoziții românești pe temei de folclor, — reluând din programul primului concert doar marea operă a lui Gh. Dima, *Cantata* — a fost executat de corul celor peste 200 de voci sub conducerea mălăstră a dirijorului prof. P. Gherman într-o formă care a făcut publicul să trăiască intens comorile de artă și de simțire ascunse în creațiunile genului românesc.

Compoziția „Așteptarea“ pentru cor mixt în gen popular a dirijorului și „Fata ardeleană“ pe un text de Vasile Alecsandri au adus în sală atmosferă de viață robustă și sugestii de șezătoare.

„Cantata“ lui G. Dima, cu maiestoașă și înălțătoarea ei desfășurare, exprimând voința neînrădată a unui neam și puritatea inimii lui credincioase, a fermecat și de astădată sala.

Impresionantă și de-o emoționantă actualitate a fost „Balada Iancului“, celebra evocare a Păr. Timotei Popovici, înțovărită de orchestrația de amplă și superioară esență, a prof. A. Stoia.

Măreția, dușoșia, chemările vitejești, cărora această compoziție le dă expresie, au fost scoase în relief cu multă artă, stărnind lacrimi și furtuni de entuziasm.

Păr. Petru Gherman a dovedit, în admirația sălii întregi, din nou mari calități de dirijor: putere de stăpânire a unor ansambluri mari, simț deosebit de ascuțit pentru nuanțe și sensuri ascunse în partituri și dibăcie în a le valorifica la maximum, capacitate pentru realizări pline de dinamism și de amploare. Doamnele erau îmbrăcate în aceleași flori și armonii desăvârșite ale costumului național.

Concertul a trebuit să fie repetat în seara de 24 Februarie, în fața unei săli care nici de astădată n'a reușit să primească pe toți doritorii să-l asculte.

Organizați Reuniuni de femei

cat în brațele tatălui ei, l-a sărutat și i-a zis: „tu ești dulce taticule, te voi asculta.“

Ce învățăminte putem trage de aici? Asprimea nu e bună în educația copilului, decât numai în cazuri foarte rare. Ea produce teamă, nesinceritate și răvășind sufletul copilului, îl desorientază, îl face zvăpăiat, îl deprimă și îl abate astfel din calea dreaptă a virtuților.

Aproape același lucru se întâmplă și în raporturile dintre adulți, dintre clase sociale, dintre guvernați și guvernanți, și în general dintre oameni.

Este evident, deci, că facem apoloogia iubirii. Înfrățire, prin iubire! Așa ne învăță și viața.

Dar iată ce spune Biblia:

„Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar iubire nu am, m'am făcut aramă sunătoare sau chimbă zgomotos. Și dacă am profeția și știu tainele și tot înțelesul lor adânc și dacă am toată credința, încât să strămut munții, iar iubire nu am, nimic nu sunt. Și dacă voi fi dat de mâncare săracilor toată averea mea și dacă voi fi dat corpul ca să fiu ars, iar iubire nu am, nimic nu folosesc“ (I Corinteni 13, 1—3).

Firește a proceda cu iubire în toate acțiunile tale, nu e ușor, căci aceasta comportă o sforțare eroică, o înfrângere a pornirilor, adeseori copleșitoare, o

Un document istoric:

Cronica parohială

Potrivit unor dispoziții mai vechi ale autorității bisericești, fiecare preot-paroh din Arhiepiscopia noastră este îndatorat să poarte cu toată conștiințioșitatea „Cronica parohială“, atât pentru parohia materă cât și pentru filii, acolo unde sunt.

Știm că sunt destui preoți harnici cari au dat urmare binecuvântatului îndemn de sus, împlinindu-l cu toată tragerea de inimă și cu osebăită iscusință. Dar mai știm și aceea că alții poartă Cronica Parohială numai de ochii... protopopului, iar alții nici n'au apucat măcar să și procure „protocolul“ respectiv, compus din câteva sute de file albe cusute în niște pereți rezistenți, pe care îl poți găsi în ori care librărie.

Rău fac și unii și alții.

Cronica Parohială este — trebuie să fie! — un fragment de istorie. În ea trebuie să se oglindească întreaga viață a satului și a parohiei respective. Toate știrile privitoare la trecutul satului, păstrate din tată în fiu și eventual în documente uitate de vreme și de oameni în podul bisericii sau cine știe prin ce unghete ferite, trebuiesc strânse și utilizate cu grije pentru reconstituirea trecutului istoric al satului.

Ajuns cu istorisirea până la vremea sa, preotul va încresta la răboi toate evenimentele petrecute în cursul păstoririi sale: praznice locale, vizitații canonice ale Chiriarului și a altor fețe alese, slăviri de biserică, de casă parohială sau culturală, întruniri și manifestații cu caracter bisericesc, cultural și național, considerațiuni asupra caracterului, ocupațiilor, bucuriilor și durerilor oamenilor cu cari conviețuiește, etc. etc.

O atențiune specială trebuie acordată evenimentelor cari se petrec în lume și țară, pentru a vedea cum reacționează față de ele obștea locală și cum le judecă preotul însuși. Prin câte dureri a trecut țara noastră în lunile din urmă; câtă jale a cuprins satele noastre și câți ochi s'au umezit atunci când am pierdut a treia parte din pământul scump al României clădite cu atâtea jertfe, pe cari mai cu seamă satul le-a dat — și câtă nădejde pune țaranul nostru în ajutorul lui Dumnezeu și'n brațul vânjos al oșteanului român, cari ne vor da înapoi ceea ce ne aparține! De unde să le știm dacă nu dela cel mai autorizat îndrumător al satului? Și mai ales de unde să cunoască urmașii altitudinea sufletească a precursorilor lor încercați de-o năpastă ca aceasta? Din gazete? Ba! Numai în Cronica Parohială se pot ocoli rigorile cenzurii, cari se exercită în vremurile excepționale.

Cronica Parohială nu-i monografia satului respectiv. Dar ea, dacă-i alcătuită

conștiințios, poate servi la întocmirea acesteia. Valoarea ei documentară este neprefăcută, atât pentru istoricul de mai târziu, cât și pentru preoții cari vor propoza localnicilor, în viitor, Evanghelia lui Hristos și dragostea de neam.

Să ne gândim la smeritele însemnări făcute de preoți, de călugări, de cântăreți de strună și chiar de țărani pricepuți în deslușirea buchilor, pe câte o carte veche de slujbă sau de învățătură. Astăzi, ele constituie tot atâtea mărturii despre întâmplările și preocupările celor trecute vremi, despre a căror valoare documentară grăiește în de ajuns insistența cu care se apreacă istoricii asupra lor. Ele spun lucrurilor pe nume — ceea ce nu fac totdeauna și rapoartele oficiale întocmite în birouri. Cronica Parohială cu atât mai vărtos!

Așteptăm să auzim — chiar aici — ce gândesc preoții noștri în această chestiune și ce experiențe pot pune la îndemâna acelora cari râvnesc să poarte cu cele mai bune rezultate Cronica parohiei lor.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat Joi, 27 Februarie a. c. la București, pentru a rezolvi personal o seamă de însemnate chestiuni bisericești.

Numire. P. C. Sa părintele *Dr. Nic. Popovici*, rectorul Academiei teologice din Arad, este numit director general al cultelor și artelor, în locul părintelui *Dr. Liviu Stan*, demisionat. Prin cunoștințele și experiențele sale, noul director general va aduce, nu ne îndoim, prețioase servicii Bisericii noastre și neamului.

Donație. I. P. C. Sa Arhim. *Veniamin V. Nistor*, consilier arhiepiscopesc în Sibiu, a donat 1000 lei la masa studenților dela liceul ortodox român „A. Șaguna“ din Brașov, în loc de cunună pe mormântul iubitului său prieten protopop-profesor, *Ioan Imbroane*, din Timișoara, decedat la 22 Februarie 1941.

A reapărut! Organul oficial al Eparhiei ortodoxe române a Orăzii, *Legea Românească*, pornește din nou la drum. Se tipărește în orașul din valea Crișului Negru, la *Beiușul* care astăzi, prin episcopia ortodoxă în refugiu, a devenit și mai românesc. Numarii 17—24, dela 15 Decembrie 1940, care încheie anul al 20 lea de existență a foii, anunță, prin scrisul P. S. Sale episcopului *Nicolae* al Orăzii, că *Legea Românească* reapare cu marea nădejde ce nu ne păărășește niciodată, că bunul Dumnezeu va lăsa să răsară din

nou peste noi, pe urma muncii noastre, cinstite și încordate și a vredniciei noastre morale, razele calde și dătătoare de viață nouă ale dreptății și ale libertății românești. — Foaia, bine și îndrăzneț scrisă, merită întregul sprijin atât al eparhiilor, cât și al celor afară de eparhie. Apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în Beiuș, Str. I. G. Duca Nr. 19. Abonamentul: 300 lei pentru parohii, 200 lei pentru particulari, 100 lei pentru membrii din „Oastea Domnului“.

Terminul de opțiune, fixat în sentința arbitrajului vienez, s'a prelungit până la o dată ce va fi comunicată ulterior.

Mulțămire. La Legatul învățătorul *Simeon Ionașiu* și soția *Maria*, aparținător fondului căminului pentru bătrâni al societății române de înmormântare, legat întemeiat întru creștină pomenire a părinților săi de către dl. *Dr. Liviu Ionașiu* directorul spitalului de boli mintale din Sibiu, Dsa a dăruit în 27 c. suma de 1170 lei, cu care legatul a sporit la suma de 5000 lei. Pentru acest creștinesc dar mulțămeste cu recunoștință: *Timotei Popovici*, președintele societății.

Pentru întreținerea în bună stare a bisericilor din orașul Praga, municipiul acestui mare oraș acordă anual sume importante. În anul curent s'a prevăzut, în bugetul municipiului, suma de un milion coroane cehe.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminică, 2 Martie 1941, va predica părintele *Simeon Radu*.

CARTI ȘI REVISTE

Const. Nonea: Ateismul în poezia lui Alex. A. Philippide. Extras din revista „Cuget Moldovenesc“. 1940. Iași. — Pg. 29. Lei 25. — „Poetul“ ieșean, părăsind tradiția sănătoasă a moldoveanului adânc creștin, își caută mângăerea și refugiu în necredință și în materialismul filosofic. Versurile, făurite pe acest temei, sânt departe s'aducă glorie pe fruntea „poetului“, — care e prea tendențios, ca să fie și adevărat.

Citiți și răspândiți

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească. Apare lunar, sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit *NICOLAE* al Ardealului. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia teologică „Andreiană“. Redactor: Prof. Dr. *Grigorie T. Marcu*. Abonament anual, Lei 260.

2. Plan de învățare. Ceva despre întocmirea și predarea cuvântărilor bisericești și a catehezelor. Câteva principii. Cine să predea religia în școală?

Am spus, că preotul poate învăța în multe feluri. Să stăruim asupra celor două mai principale: asupra predicării și catehizării; să adăugăm ceva la ceea ce spune Omiletica și Catihetica.

Dacă preotul este dator să învețe, trebuie să știe și cum să învețe. Învățatul are un anumit scop, care poate să fie cel general al Bisericii Ortodoxe, sau acesta acomodat unor împrejurări locale ale unui ținut sau parohii. Ori prin faptul că urmărește un scop, dela început se desiginează un plan și o metodă de procedat, iar acestea presupun câteva principii călăuzitoare.

A predică înseamnă a învăța pe alții adevărurile ortodoxiei; a catehiza, același lucru. Deosebirea e mai mult de metodă și de formă de predare. Câtă vreme predică îmbracă o haină mai maiestoașă și se înfățișează cu un aer mai grav, cateheza e mai mlădioasă, mai caldă, mai legeră, mai familiară. Incolo urmăresc același scop. Deci numai planul, metoda și forma diferă.

La predicare, dacă cumva nu se neglija complet, de regulă, se crede, că se

abdicare dela anumite ambiții. Dar, dacă avem înaintea ochilor noștri înălțămăți icoana îndurerată a neamului, peisajul sfârșit al pământului strămoșesc, putem oare să mai spunem, că efortul pe care trebuie să-l facem e greu? Nu, de o mie de ori, nu! Iată eroismul, care ni se impune astăzi, tuturor, de sus până jos!

Brașov, 20 Februarie 1941.

Ioan Al. Bran-Lemeny

Cătră elevii mei

— Sfaturile pastorale —

(27) De protopopul Gh. Maior

Unde-i va învăța? În tot locul. În biserică, în școală, la înmormântare, la pomână, la cununie, la botez chiar, în hotar (câmp), la preot acasă, acasă la credincios. Căci a învăța, nu înseamnă numai a fiine cuvântări.

Și cum îi va învăța? Nu vreau să vorbesc de metoda pe care să o întrebuințeze preotul. O spune în parte canpnul 19 al sinodului al VI ecumenic; ne învață Sfinții Părinți; ne învață Omiletica. Aici vreau să înșir felul cum se poate învăța. Cum va învăța? *Cuvântând* în biserică și la servicii religioase, *conferențind* afară de biserică, unde are un grup mai mare de ascultători, *catehizând* în școala primară, catehizând

în școala de adulți, catehizând în școala de duminică, cuvântând, conferențind, catehizând în adunările societăților religioase, *convorbind* cu credincioșii fie în vizitele ce le face, fie cu prilejul unor servicii acasă la credincios, fie în casa preotului, când vine credinciosul la el. Alteori făcând să circule între credincioși o carte bună. În toate trebuie să fină seamă de firea, vârsta, sexul, pregătirea, puterea de înțelegere, de împrejurările, de spiritul ce domnește și de multe alte împrejurări ale ascultătorilor sau ascultătorului.

Cum se poate deduce, preotul are datoria sfântă de a învăța, dar înainte de a învăța trebuie să fie învățat și să și cunoască bine oile cuvântătoare, pe fiecare pe nume și după fire — și gata a face acest lucru nu ușor, oricând și ori unde are prilej potrivit. Iar învățarea să aibă un scop precis și un plan de procedare și dezvoltare a muncii. Oricât s'ar părea din cele de mai înainte, că se lasă rol însemnat întâmplării, aceasta o socotesc numai un paravan în dosul căruia lucrează atent preotul râvnitor și pătruns de chemarea grea de învățător dar plină de mângăere și mulțumire sufletească.

¹ Serviciile noastre religioase dacă se cetelesc rar și cu intonație potrivită încă sunt un puternic mijloc de învățare a ascultătorilor.

In jurul Conducătorului

La 2 Martie Ţara e chemată să-şi manifeste dragostea şi recunoştinţa pentru omul care dela 6 Septembrie îşi jertfeşte clipă de clipă toate puterile pe altarul destinului românesc. Marea Sa strădanie este să repare efectele dezastruoase ale unei politici inspirate de preocupări meschine şi de un spirit de corupţie.

Intrebarea ce trebuie să-şi pună în ziua de 2 Martie fiecare Român, în liniştea conştiinţei sale unde vibrează numai sentimentul de răspundere este: ce s'ar fi ales şi ce s'ar alege de Ţara aceasta şi de soarta neamului meu dacă nu ni l-ar fi trimis Dumnezeu pe acest om?

Unde ne-am afla astăzi, sau unde am ajunge în scurt timp fără prezenţa Lui, plină de grijă, de înţelepciune, de autoritate şi de energie?

Epoca aceasta este a generalului. Numai cu El poate respira Ţara şi se poate pregăti pentru vindecarea rănilor ei. Să stăm strânşi în jurul Lui, aşteptând şi pregătind sub conducerea Sa marile momente de refacere a Ţării. Avem încredere în Conducătorul. Ştim că nimic altceva nu-L leagă decât iubirea de neam şi Ţară şi că e gata să folosească orice împrejurare numai şi numai în slujba realizării idealurilor noastre.

Să arătăm lumii că în sfârşit posădăm marea forţă a unităţii şi bazaţi pe ea vom fi în stare de marile eforturi ce ne aşteaptă.

Să fim uniţi acum, ca să putem fi şi mâine, în ceasul decisiv.

Anunţuri şi reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuinţat pentru anunţuri şi reclame în cercurile preoţeşti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunţuri şi reclame se primesc la Administraţia ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

poate proceda la împlinire. Eu nu împărtăşesc această părere. Predicarea încă trebuie să se facă după un plan bine stabilit. Şi Biserica noastră nici n'a lăsat nestudiată şi nefixată această latură a activităţii sale.

Cine urmăreşte cu atenţie anul bisericesc după felul cum sunt aranjate pericolele duminecilor din sfânta Evanghelie şi din sf. Epistole apostoleşti şi sărbătorile sfinţilor uşor va descoperi un fir călăuzitor, un plan pedagogic limpede. Iată o schiţă sarbădă. Dela Rusali până la Crăciun se urmăreşte o pregătire uşoară pentru înţelegerea Domnului că e „Fiul lui Dumnezeu” şi a învăţăturii Lui. Cu Triodul se începe o aprofundare şi pregătire mai adâncă a sufletului pentru înţelegerea ideii de mântuire prin jertfă. Dela Paşti la Rusali — bucuria vieţii câştigate prin înviere, o icoană a împărăţiei lui Dumnezeu. Acestui ciclu i se suprapune cel al întemeierii împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ prin propovăduirea apostolilor şi apoi al împărăţiei întemeiate de sfinţi mucenici şi părinţi în luptă cu lumea în mijlocul căreia avea să secească biruinţa. Insaşi înşirarea pericopelor una după alta dovedeşte o grijă pedagogică, un plan binechibzuit. Merită toată lauda celce se va apuca să-l studieze şi să se călăuzească de el!

Imprejurările de viaţă de azi sau cele din parohie poate că sfătuiesc pe un preot

„Cassa de păstrare”

instituit de credit şi econ. s. a. în Sălişte
Capital Lei 1.250.000. Regis. bancar Nr.9/934

Convocare

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii „Cassa de păstrare” s. a. în Sălişte, sunt invitaţi a lua parte la

a LVI-a adunare generală ordinară

care va avea loc **Joi în 20 Martie 1941**, ora 11 a. m. la sediul societăţii, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea şi constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administraţie, Bilanţul şi Contul profit şi pierdere pe anul 1940 şi raportul Consiliului de cenzori;
3. Descărcarea Consiliului de administraţie şi a Consiliului de cenzori;
4. Alegerea unui membru în Consiliul de cenzori cu mandat de 2 ani în locul devenit vacant prin renunţare;
5. Fixarea jetoanelor de prezenţă;
6. Eventuale propuneri prezentate în conformitate cu dispoziţiunile statutare,

În caz de neîntrunire a numărului legal de acţionari şi acţii, cea de a doua adunare se va ţine în acelaşi local în ziua de 29 Martie 1941, la aceeaşi oră, putând această adunare generală se aduce concluze valide fără considerare la numărul acţiunilor depozitate şi la numărul acţionarilor prezenţi.

Acţionarii cari doresc a lua parte la această adunare, vor depune acţiunile cu cel puţin 5 zile înainte de adunare la casieria institutului.

Sălişte, 16 Februarie 1941.

(14) 1—1 Consiliul de administraţie

Nr. 74—1941

(12) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Balomirul de câmp, protopopiatul Orăştie, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Casă parohială în bună stare, cu dependinţe.
3. Grădină în mărime de 897 stj.
4. Eclejie (sesiune parohială) de 7 jugăre arător.
5. Stola obişnuită în protopopiat.

Cereri de concurs şi autorizaţia de candidare, însoţite de actele prevăzute în

Regulament, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Orăştie.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Oficiul protopopesc ortodox român Orăştie, în înţelegere cu consiliul parohial.

Orăştie, la 6 Februarie 1941.

Pr. Iosif Vinţan
adm. protopopesc

Nr. 27/1941

(9) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a, Tâmpa, din protopopiatul Deva, judeţul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Grădină parohială în extensiune de 400 stânjini pătraţi.
3. Sesiune parohială: 14 jugăre cadastrale, pământ arător şi fânaş.
4. Venitele stolare uzitate în tract.
5. Câte una măsură porumb smicurat de 30 litri anual dela fiecare familie, sau echivalentul în bani.

Cereri de concurs şi autorizaţia de candidare a P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, însoţite de actele prevăzute în regulamentele pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Deva în termenul fixat.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţare prealabilă din partea oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau sărbătoare pentru a face cunoştinţă cu credincioşii.

Deva, la 25 Ianuarie 1941.

Teofil Chiffa
protopop

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Vecerd, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român, pe lângă următoarele retribuţiuni:

1. Întregirea salariului dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială arător şi fânaş în mărime de 13 jugăre pe hotarul comunei necomasat.
3. Câte una ferdelă grâu (20 l.) dela fiecare familie.

(5) 3—3

4. Stola satorită pentru întreg tractul de către adunarea protopopească.

5. În lipsă de casă parohială, parohia se va îngriji pentru parohul său de o locuinţă corespunzătoare.

6. Preotul va putea ţine pe păşunea comună vite ca şi oricare proprietar din comună.

Parohia Vecerd se află la 2 jum. km depărtare de gară şi 600 m. depărtare de staţiunea autobusului.

Concurenţii îşi vor înainta cererile de concurs însoţite de actele necesare în termenul de mai sus, precum şi de încuviinţarea de candidare a Prea Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc, subsemnatului oficiu protopopesc şi se vor prezenta, pe lângă încuviinţarea şi aprobarea acestuia, în vreo Duminecă sau sărbătoare în parohie pentru a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, la 31 Decembrie 1940.

Oficiul protopopesc ortodox român din Agnita în înţelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop

Nr. 64—9411

(6) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Vărd, de clasa III-a, din protopopiatul Agnita, declarată vacantă de către Prea V. Consiliu Arhiepiscopesc cu ordinul Nr. 12.058/1940 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Rom.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Venitele stolare cele satorite în protopopiat.
3. Casă parohială cu dependente economice.
4. Sesiune parohială în mărime de 6 jug. 1253 stj. p. arător şi fânaş.
5. Drept în păşunatul Composesorului pentru 2 vite mari gratuit.
6. 5 stânjini lemne de foc dela comuna politică. Făcutul şi adusul lor de către credincioşii din parohie.

Cereri de concurs, însoţite de actele prevăzute de Regulamentul pentru parohii, precum şi încuviinţarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termen oficiului protopopesc Agnita, iar concurenţii se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a cânta, cuvânta, celebra şi a fi cunoscuţi de popor.

Oficiul protopopesc ortodox român Agnita în înţelegere cu consiliul parohial, din şedinţa dela 17 Ianuarie 1941.

Agnita, la 18 Ianuarie 1941.

Emil Păcală
protopop

să-şi întocmească alt plan. Nimic nu-l opreşte.

Să presupunem, că un tânăr preot a intrat într'un sat unde nu s'a predicat de mult. Cum să se apuce de lucru şi cum să înainteze? Ca să nu ajungă împorcat cu vorbe grele, cum i s'a întâmplat unuia neprecut, care fără o pregătire a credincioşilor săi a început a-i îmbulzi cu predici frumoase din cărţi, oprind „dulcea” cazanie adormitoare, gângăvită de cântăreţi, cari abia ceteau, şi căruia poporeni i-au strigat: „De ce ne strici legea, oprind cazonia în care ne-am pomenit? Lasă-ne în pace cu poveştile d tale”, — sfatul meu e să procedeze cu grijă, cât mai psihologic şi cât mai fără grabă de a arăta dintr'odotă tot ce ştie, tot ce poate. Şi ştiinţa se dă cu dramul.

La început să predice rar, numai din când în când, scurt şi foarte uşor, atât ca fond cât şi ca formă. Pe nesimţite şi în măsura în care îi vede încălzindu-se de cuvântul viu, să predice tot mai des, încât după un an, (poate mai puţin, dar poate şi mai mult) să ajungă să poată predica duminecă după duminecă şi sărbătoare de sărbătoare. Eu aşa cum am procedat şi n'a fost rău.

La început să nu caute subiecte rare şi grele. O uşoară explicare a pericopei din evanghelie e lucru mare într'un sat

unde nu s'a mai predicat de mult. După ce a câştigat simpatia credincioşilor pentru cuvântul Domnului rostit de pe amvon, poate păşi sistematic. E vremea să-şi întocmească un plan detaliat chiar.

Eu mai întâiu am făcut omilii simple la pericopele „Evangeliei”, presărând doar ici-colo câte o predică sintetică, dar şi aceea uşoară. Apoi am luat pericopele „Apostolului”. Interpretarea pericopelor m'a adus la împărtăşirea multor adevăruri de credinţă şi de morală; — mai puţine liturgice. A trebuit să le sistemizez. Şi asa am ajuns la predica dogmatică şi morală. Predicile acestea m'au făcut să mă abat şi prin istorie şi prin Liturgică. Începusem să fac şi câteva predici istorice, evident ca să întăresc şi mai mult unul din adevărurile religioase cunoscute, şi câteva liturgice, ca să sondez pe cari le-ar dori ei mai întâiu. Şi apoi voiam să urmez cu explicarea tuturor slujbelor practicate de Biserica ortodoxă. În planul dumnezeesc însă pentru mine era prevăzut altceva. Am părăsit parohia înainte de a-mi experimenta îndeajuns planul ce-mi propusese.

Poate vă e dat vouă să-l puneţi în aplicare în întregime şi să constataţi de era bun. Sau poate, că vre-unul dintre voi să nimerească unul şi mai bun. Şi pentru binele Bisericii vi-o doresc din inimă. Fără un plan însă nu veţi putea produce ceva

durabil pentru credincioşi şi mulţumitor pentru voi, chiar dacă pentru credincioşi vi s'ar părea uneori că aţi face deajuns; şi veţi fi pururea periclitaţi să repetaţi când nu trebuie, deci plictisind, ceea ce poate aţi mai spus de nenumărate ori.

Şi acum câteva cuvinte despre catehizare. Se catehizează de regulă elevii. Se pot catehiza însă şi oamenii, cari au trecut de vârsta şcolii.¹ La catehizare e bine să ai ascultători cam de acelaşi fel şi vârstă. Deaceia vei aduna flăcăiandrii separat, femele separat, mamele separat, servitoarele, servitorii şi ucenicii la fel. În şcoală, planul îi este dat de Biserica sau de stat. Pentru ceilalţi trebuie să-ţi creezi după împrejurările locale. Dar nici aici să nu se lucreze la întâmplare. Pentru aceste catehizări timp potrivit sunt postul Naşterii Domnului şi Păresimile; pentru plugari şi crescători de vite, toate sările lungi de iarnă.

¹ Multe motive ne îndeamnă să înfiinţăm şi noi „Şcoala de Duminecă”, poate asemenea celei poruncite la catolic de sinodul din Trident pentru apărare faţă de reformajune şi asemenea celei imitate de bisericile reformate, pentru apărare faţă de catolici, iar în urmă faţă de alte secte din sânul ei.

Citiţi, sprijiniţi şi răspândiţi ziarul
Telegraful Român

Ediţia şi tiparul Tipografiei Arhiepiscopale